

Kursplan

Nämnden för lärarutbildning

Institutionen för pedagogik och lärande

2UVÄ06 UVK-kurs: Läroplansteori och didaktik för ämneslärare - inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 7,5 högskolepoäng

Curriculum Theory and Didactics for Upper Secondary Teachers, 7.5 credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G2F

Fastställande

Fastställd 2012-11-05

Senast reviderad 2016-11-23 av Nämnden för lärarutbildning. Revidering av litteratur
Kursplanen gäller från och med vårterminen 2017

Förkunskaper

Ämnesstudier omfattande 60 hp i ett ämne inom ämneslärarutbildningen, eller motsvarande

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- beskriva och förklara skolans verksamhet, uppdrag, styrning och förändring,
- kritiskt analysera styrdokument och skola i ett samhälls- respektive individperspektiv med avseende på olika aspekter i relationen mellan förutsättningar, processer och resultat samt samhällsförändringar,
- redogöra för och diskutera en pedagogisk och didaktisk grundsyn och utifrån detta inta ett läroplansteoretiskt perspektiv på läraruppdraget,
- beskriva grunddragen i de svenska och internationella didaktiska och läroplansteoretiska forskningsfälten och diskutera utifrån didaktiska modeller,
- utifrån didaktiska och läroplansteoretiska teorier planera, diskutera och analysera pedagogisk verksamhet inom de skolår utbildningen avser.

Innehåll

Centrala innehållsområden i kursen är skolans uppdrag, styrning och förändring samt didaktiska aspekter på undervisning, lärande och annan pedagogisk verksamhet. Utifrån ett sammanhållet perspektiv på skolans kunskaps- och demokratiuppdrag behandlas didaktiska frågor relaterat till den verksamhet och yrkesutövning utbildningen avser. Kunskaper om undervisningens och lärandets villkor och förutsättningar behandlas genom frågor om urvalet av innehåll, hur lärandemiljöer skapas, hur undervisning kan struktureras, hur deltagande kan stimuleras och vilken återkoppling på lärandeutfall som

kan vara framgångsrik. I kursen problematiseras frågor om hur medborgarna formas genom utbildningsväsendet. Annat som diskuteras är vad/vem som avgör vad som räknas som giltig kunskap samt på vilka grunder innehåll, kunskaper, erfarenheter och värden väljs ut, organiseras och presenteras inom utbildningsväsendets olika verksamheter.

I didaktiska och läroplansteoretiska modeller och perspektiv är relationerna mellan elev, lärare, innehåll och samhälle centrala liksom frågor om vilka faktorer det är som påverkar förutsättningar, processer och resultat. Innehållsligt behandlas mot nämnda bakgrund läroplanernas konstruktion och grundläggande principer, vad som förvaltas över tid, vad som förändras och vilka krav och förväntningar som riktas mot utbildningsväsendet. Didaktiska och läroplansteoretiska aspekter kopplas till läromedel i vid mening och diskuteras också ur ett genusperspektiv samt ett internationellt perspektiv.

Kursen ger såväl en teoretisk didaktisk grund som förutsättningar för praktisk tillämpning av dessa kunskaper i undervisningen. Den studerande ges möjligheter att utveckla färdigheter i att planera undervisning i enlighet med aktuella styrdokument.

I kursen kan fältstudier ingå för att stärka kopplingen mellan didaktiska teorier och pedagogisk verksamhet.

Professionsbas och professionell progression

Genom att den studerande vidareutvecklar sina didaktiska kunskaper och kompetenser om planering, genomförande och utvärdering samt utvecklar ett reflekterat och distanserat förhållningssätt, där bl.a. läroplaner och läromedel förstås i ett förändringsperspektiv, understöds en kunskapsbas och professionell progression. Den studerande utvecklar en professionell förståelse för att undervisningens och lärandets villkor och förutsättningar ser olika ut. Den studerande tränas på det här sättet i att identifiera och formulera didaktiska problem och att göra bedömningar med relevans för sin yrkespraktik och med hänsyn taget till olika samhällsliga aspekter.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Genom att den studerande redogör för och kritiskt granskar tidigare forskning, didaktiska modeller och läroplansteorier samt reflekterar över hur forskning kan bidra till utvecklande av egen yrkesverksamhet, understöds både en vetenskaplig och professionell progression. I kursen tydliggörs att det finns ett samband mellan vetenskapsteoretiska idéer, pedagogisk filosofi och didaktikens vetenskapliga traditioner och hur läroplaner utvecklas i olika tider och samhällen.

Undervisningsformer

Undervisning sker genom föreläsningar, seminarier, individuella uppgifter, gruppuppgifter samt fältstudier.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Kursen examineras genom skriftliga uppgifter och aktivt seminariedeltagande. Oavsett examinationsformer är det den enskilde studerandes prestationer som bedöms och betygsätts.

För godkänt resultat ska kursens mål vara uppnådda.

Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle (inom ramen för ordinarie terminstid).

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till de studenter som gått kursen samt presenteras tillsammans med eventuellt vidtagna åtgärder för studenterna nästa gång kursen ges. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter och dylikt bekostas av den enskilde studenten.

Kursen ingår i ämneslärarprogrammet med inriktning mot arbete i gymnasieskolan.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Fleischer, Håkan & Kvarnsell, Helena (2015). *Digitalisering som lyfter skolan. Teori möter praktik*. Stockholm: Gothia fortbildning (179 s)

Hansén, Sven-Erik & Forsman, Liselott (Red) (senaste upplagan). *Allmändidaktik - vetenskap för lärare*. Lund: Studentlitteratur, (398 s).

Håkansson, Jan & Sundberg, Daniel (senaste upplagan). *Utmärkt undervisning. Framgångsfaktorer i svensk och internationell belysning*. Stockholm: Natur och Kultur, (310 s).

Lindström, Gunnar & Pennlert, Lars Åke (senaste upplagan). *Undervisning i teori och praktik - en introduktion i didaktik*. Umeå: Fundo, (93 s).

Lundgren, Ulf P., Säljö, Roger & Liberg, Carolin (Red) (senaste upplagan). *Lärande, skola, bildning - Grundbok för lärare*. Stockholm: Natur och Kultur, (valda delar av 620 s).

Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet. Lgr 11. www.skolverket.se

Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011. www.skolverket.se.

Wahlström, Nimmi (senaste upplagan). *Läroplansteori och didaktik*. Malmö: Gleerups (176 s)

Dessutom tillkommer ytterligare styrdokument och vetenskapliga artiklar i samband med att uppgifter löses (se studieguide)